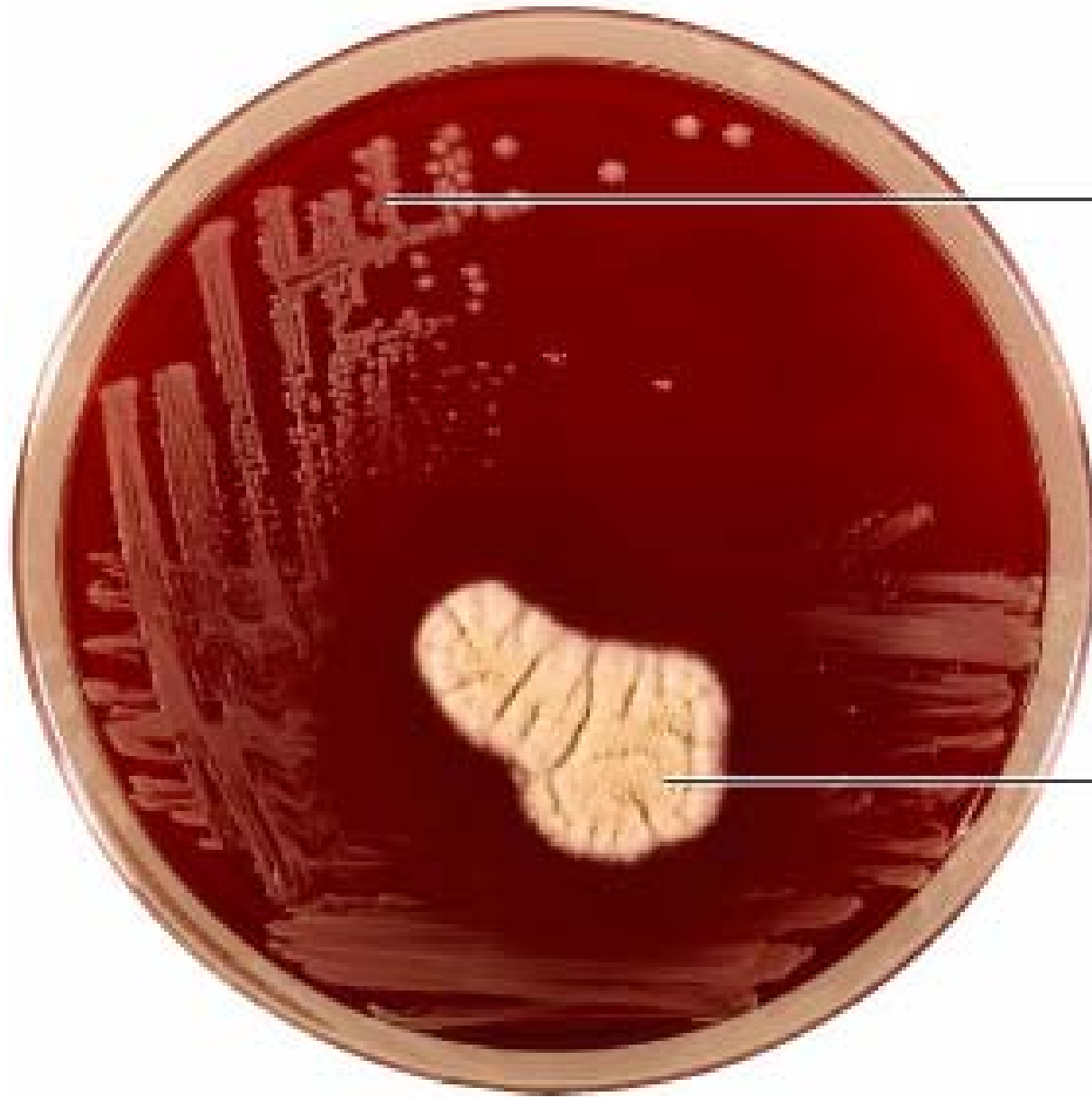

**Sağlık Hizmetleri ile İlişkili
İnfeksiyonların Tedavisinde
Yeni Antibakteriyeller**

Prof. Dr. Haluk Eraksoy

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakóltesi

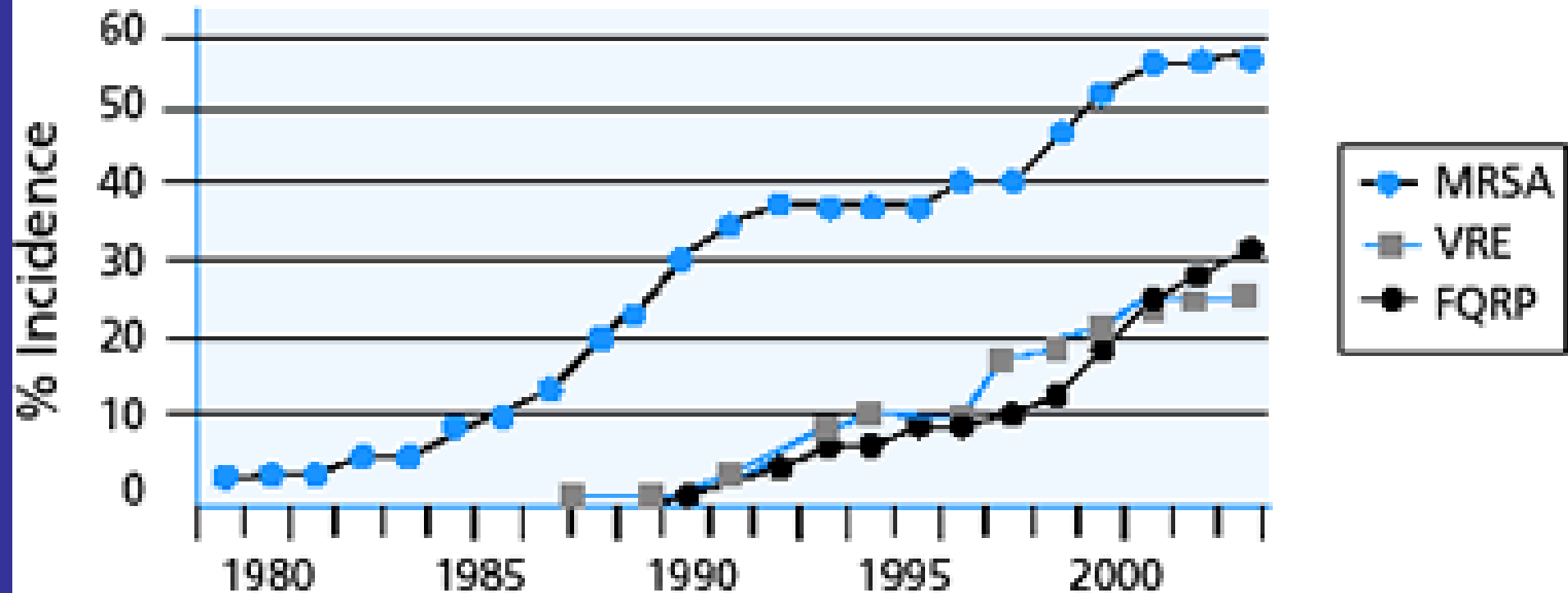
İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

Staphylococcus aureus

Penicillium chrysogenum

Dirençli Bakterilerin Tırmanışı

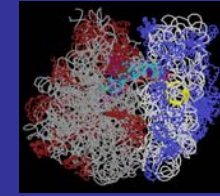
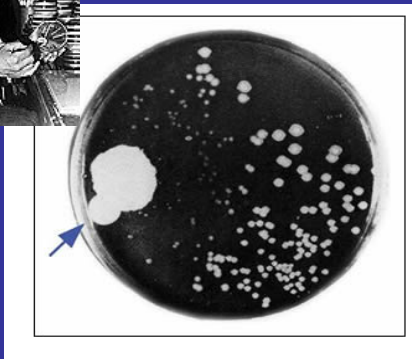

Dirençle BaŐa ıkma Yolları

- Daha az antibiyotik kullanmak
- Daha uygun antibiyotik kullanmak
- Çapraz infeksiyonu önlemek
- Yeni antibiyotikler geliŐtirmek

Antibiyotiklerin Geliştirilmesi

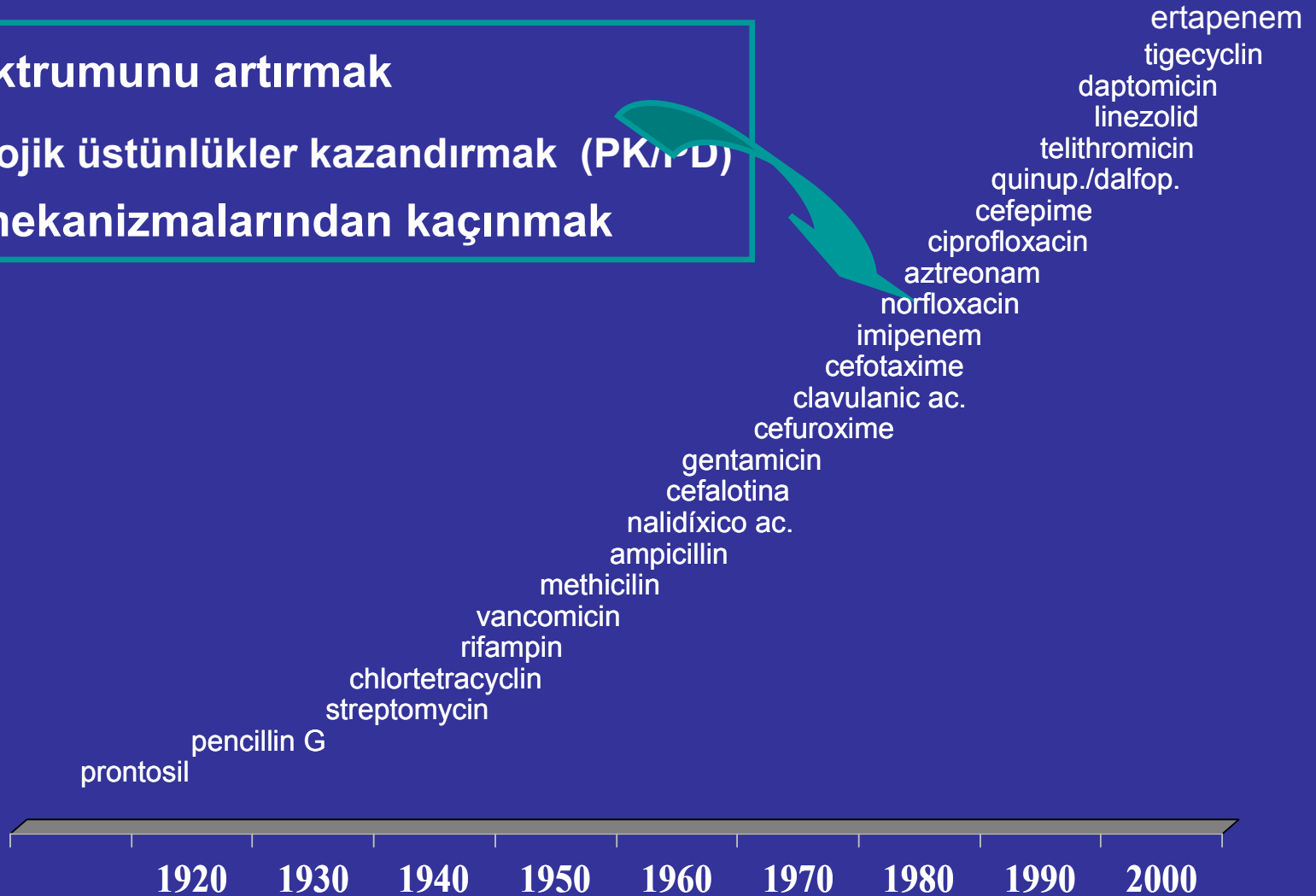
Antibiyotikler geliştirilirken ...

Antibiyotiklerin Geliştirilmesi

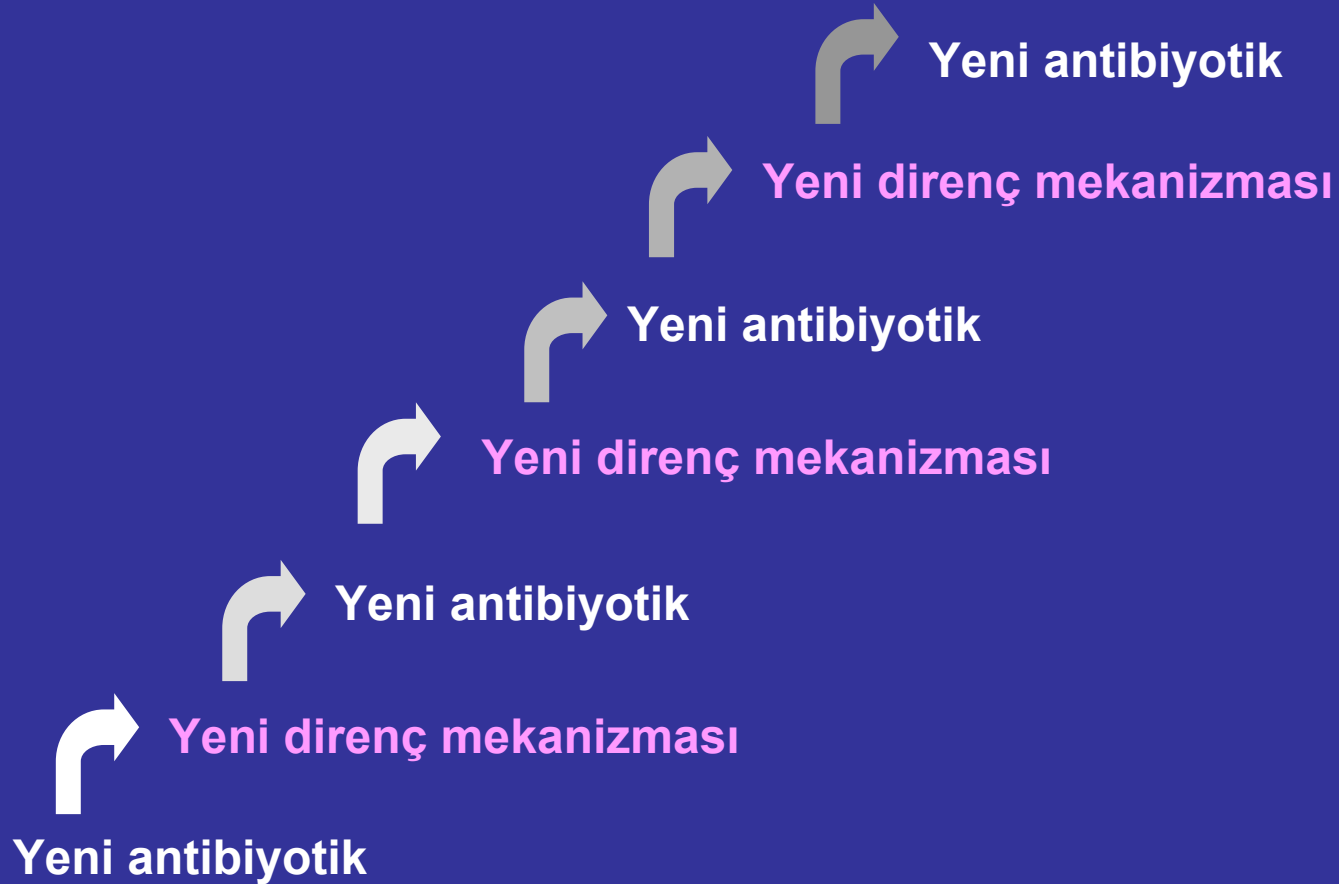
Antibiyotikler geliştirilirken dikkate alınan faktörler...

- Etki spektrumunu artırmak
- Farmakolojik üstünlükler kazandırmak (PK/PD)
- Direnç mekanizmalarından kaçınmak

Antibiyotik Direnci ve Yeni Antibiyotik Geliştirilmesi

Etki – tepki ilkesi ...

1920

1930

1940

1950

1960

1970

1980

1990

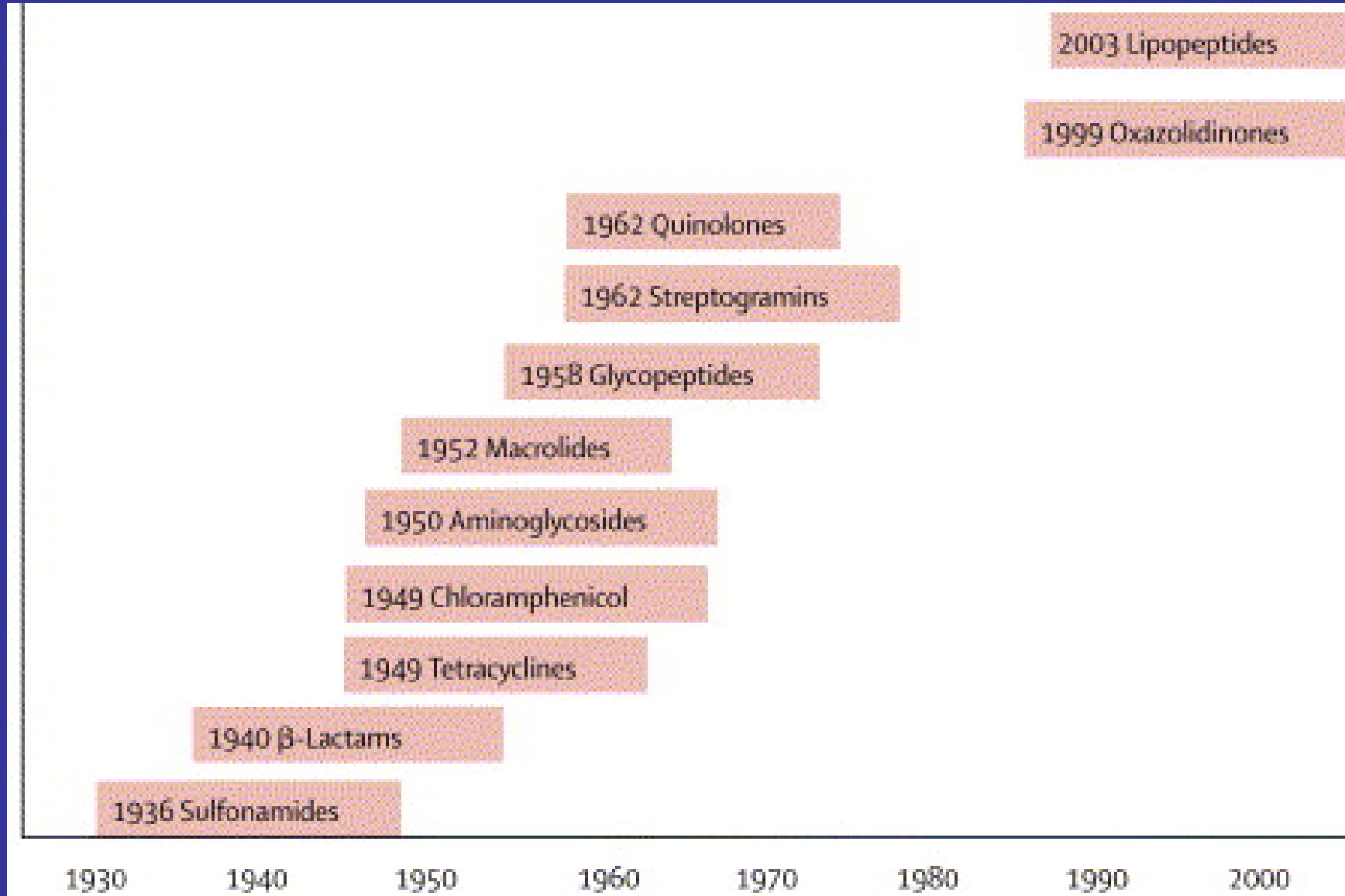
2000

Antibiyotik Geliştirilmesi ve Direnç Gelişmesi

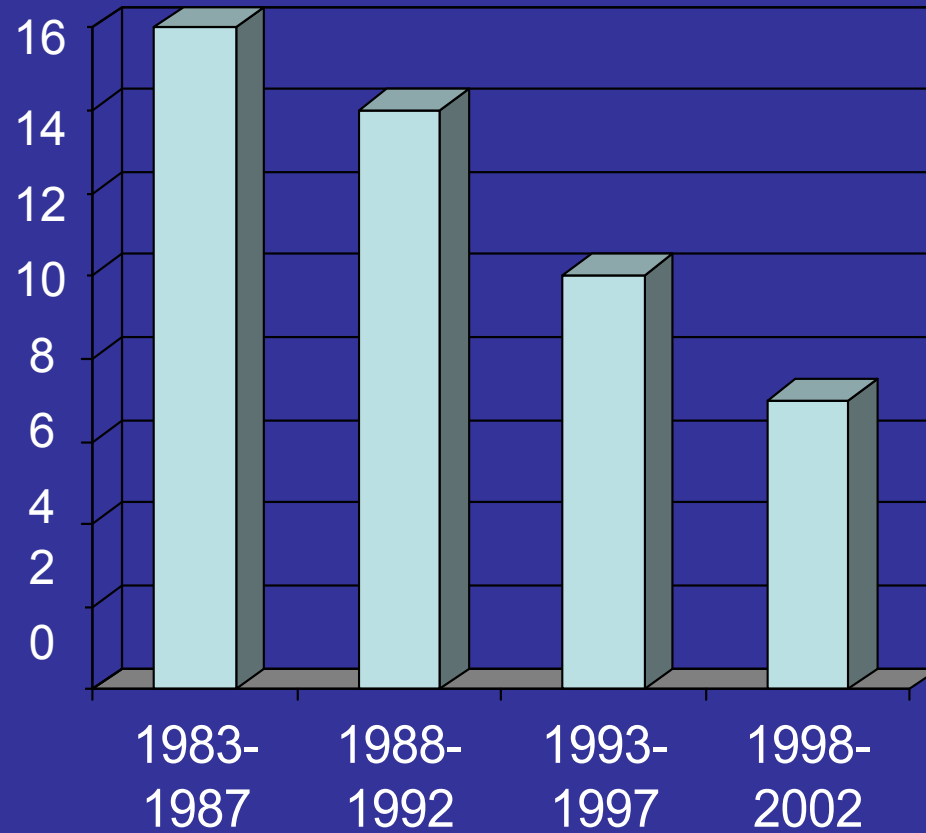
Antibiyotik	Keşfedilişi (kullanıma giriş)	Direncin Bildirilişi	Direnç Mekanizması	Bakteriler
Penicillin G	1940 (1943)	1940	Penicillinase	<i>S. aureus</i>
Streptomycin	1944 (1947)	1947	S12 ribosomal mutations	<i>M. tuberculosis</i>
Tetracycline	1948 (1952)	1952	Efflux	<i>Shigella dysenterie</i>
Erythromycin	1952 (1955)	1956	23S rRNA methylation	<i>S. aureus</i>
Vancomycin	1956 (1972)	1988, 2004	D-Ala-D-Ala replacement	<i>E. faecalis, S. aureus</i>
Methicillin	1959(1961)	1961	MecA (PPP2a)	<i>S. aureus</i>
Gentamicin	1963 (1967)	1969	Modifying enzymes	<i>S. aureus</i>
Nalidixic ac.	1962 (1964)	1966	Topoisomerase mutations	<i>E. coli</i>
Cefotaxime	1975 (1981)	1981, 1983	AmpC β -lactamases, ESBL	Enterobacteriaceae
Imipenem	1976 (1987)	1986	Adquired carbapenemases	<i>P. aeruginosa, S. marcescens</i>
Linezolid	1979 (2000)	1999	23S RNA mutations	<i>S. aureus, E. faecalis</i>
Daptomycin	1980 (2004)	2005	?	<i>S. aureus, E. faecalis</i>

Antibiyotik Sınıflarının Tarihsel Gelişimi

ABD'de Onaylanan Antibakteriyel Ajan Sayıları

ABD'de En Son Onaylanan Antibakteriyel Ajanlar

İlaç	Onaylandığı Yıl	Yeni Mekanizma
Rifapentin	1998	Hayır
Kinupristin/Dalfopristin	1999	Hayır
Moksifloksasin	1999	Hayır
Gatifloksasin	1999	Hayır
Linezolid	2000	Evet
Sefditoren pivoksil	2001	Hayır
Ertapenem	2001	Hayır
Gemifloksasin	2003	Hayır
Daptomisin	2003	Evet

En Büyük 15 İlaç Şirketinin Ar-Ge Programlarındaki Yeni Moleküler Antiteler

Ajanın İndikasyonu ya da Tipi	Sayısı
Kanser	67
İnflamasyon/ağrı	33
Metabolik/endokrin	34
Pulmoner	32
Anti-infektif	31
Nörolojik	24
Aşı (aktif/pasif)	18
Psikiyatrik	16
Kardiyak	15
Hematolojik	12
Gastrointestinal	13
Genitoüriner	12
Oküler	4
Dermatolojik	4

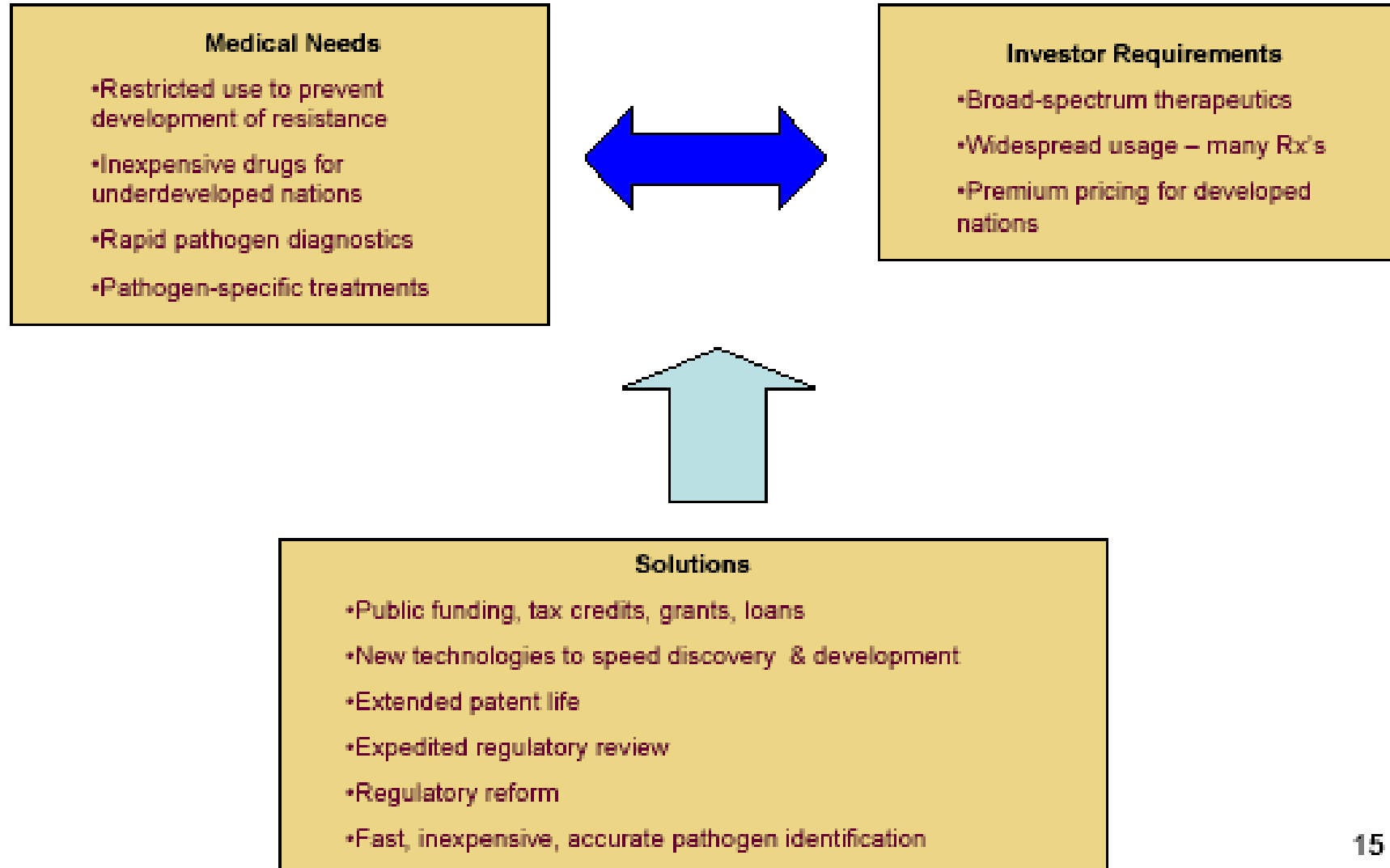
Yeni Antibiyotik Araştırma ve Geliştirmenin Önündeki Engeller

- Onaylanan her ajanın araştırma ve geliştirme maliyeti: 400-800 milyon USD
- Kronik medikal durumlar: Tedavi ömür boyu sürebilir (hiperkolesterolemi, hipertansiyon, depresyon, demans, artrit)
- İnfeksiyonlar: Kısa süreli tedavi

Yeni Antibiyotik Araştırma ve Geliştirmenin Önündeki Engeller

- Yeni ajanlara rakip olabilecek ve ruhsatlandırılmış durumda olan çok sayıda antibiyotik var
- Direnç gelişmesi kaygısıyla yeni geliştirilmiş geniş spektrumlu ajanların ilk seğenek olarak kullanılmalarının önlenmesi satışları düşürüyor

Tıbbın Gereksinimleriyle Yatırımcının İstekleri Arasındaki Çelişkiler

Günümüzdeki Başlıca Direnç Sorunları

- Metisiline dirençli *Staphylococcus aureus* (MRSA)
- Vankomisine dirençli enterokoklar (VRE)
- Genişlemiş spektrumlu β -laktamaz (ESBL) oluşturan *Escherichia coli* ve *Klebsiella* spp.
- *Acinetobacter baumannii*
- *Pseudomonas aeruginosa*

Yeni Antibakteriyeller

- **Streptograminler:** Kinupristin-dalfopristin
- **Ketolidler:** Telitromisin, setromisin
- **Fluorokinolonlar:** Moksifloksasin, gatifloksasin, garenoksasin
- **Oksazolidinonlar:** Linezolid
- **Karbapenemler:** Ertapenem, doripenem
- **Glisilsiklinler:** Tigesiklin
- **Lipopeptidler:** Daptomisin
- **Diaminopirimidinler:** İklaprim
- **Sefalosporinler (anti-MRSA):** Seftobiprol, seftarolin
- **Glikopeptidler:** Dalbavansin,oritavansin, telavansin

Yeni Antibakteriyellerin Etki Spektrumu

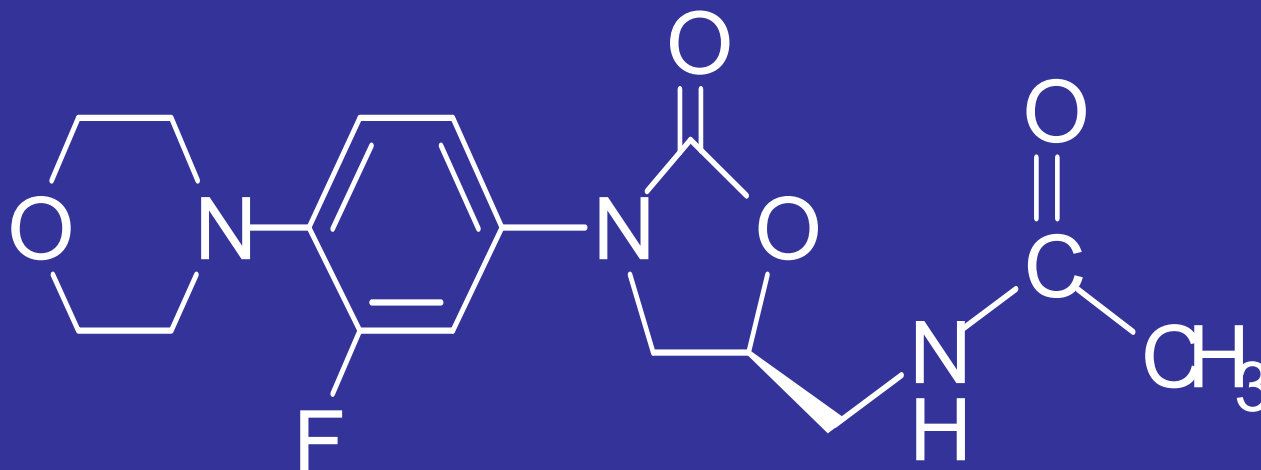
	MRSA VRE	Pnömonokok	Enterik/ Acineto	Pseudo
Oksazolidinonlar	Red	Red	Grey	Grey
Streptograminler	Red	Red	Grey	Grey
Daptomisin	Red	Red	Grey	Grey
Glikopeptidler	Red	Red	Grey	Grey
Anti-PBP-2' sef	Red	Red	Grey	Grey
Tigesiklin	Red	Red	Red	Grey
Kinolonlar	Grey	Red	Yellow	Grey
İklaprim	Red	Red	Yellow	Grey
Ertapenem	Grey	Red	Yellow	Grey

Oksazolidinonlar

Oral / Parenteral

- U-100766 → Linezolid (Zyvoxid®)
- U-100592 → Eperezolid

Linezolid

(S)-N-[[3-(3-fluoro-4-morfolinilfenil)-2-okso-5-oksazolinil] metil] asetamid

Linezolid: In vitro Etkinlik

Bakteri	MIC ₉₀ (mg/lt)
<i>Bacteroides fragilis</i>	4
<i>Clostridium difficile</i>	8
<i>Corynebacterium jeikeium</i>	2
<i>Enterococcus faecalis</i>	1-2
<i>E. faecalis</i> (VRE)	1-4
<i>Enterococcus faecium</i>	2
<i>E. faecium</i> (VRE)	2-4
MSSA	1-4
MRSA	1-4
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	1-2
<i>S. pneumoniae</i> (Penisiline dirençli)	1
<i>Streptococcus pyogenes</i>	1-4
<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	0.5-2

Linezolid: Etki Mekanizması & Direnç Gelişimi

Etki Mekanizması

- Protein sentezi inhibisyonu
- 70S başlatma kompleksi oluşumunu durdurur

Direnç

- Çapraz direnç yok
- Hedef değişikliği
- Transfer edilemez
- *Enterococcus* spp. ve *Staphylococcus aureus*

Linezolid

Farmakolojik Özellikler

- Hem oral, hem de intravenöz uygulanabilir
- Oral biyoyararlanım iyi
- Proteine bağlanma %30
- Böbrek yetmezlikli hastada doz ayarlaması gerekmez
- Hemodiyalizde klirens %80 hızlanır
- Karaciğer yetmezlikli hastada doz ayarlaması gerekmez
- %30 değişmeden, %50 metabolitler şeklinde böbrek yoluyla, %20 dışkıyla atılır
- Metabolitlerinin antibakteriyel etkinliği yoktur

Linezolid

Klinik İndikasyonlar

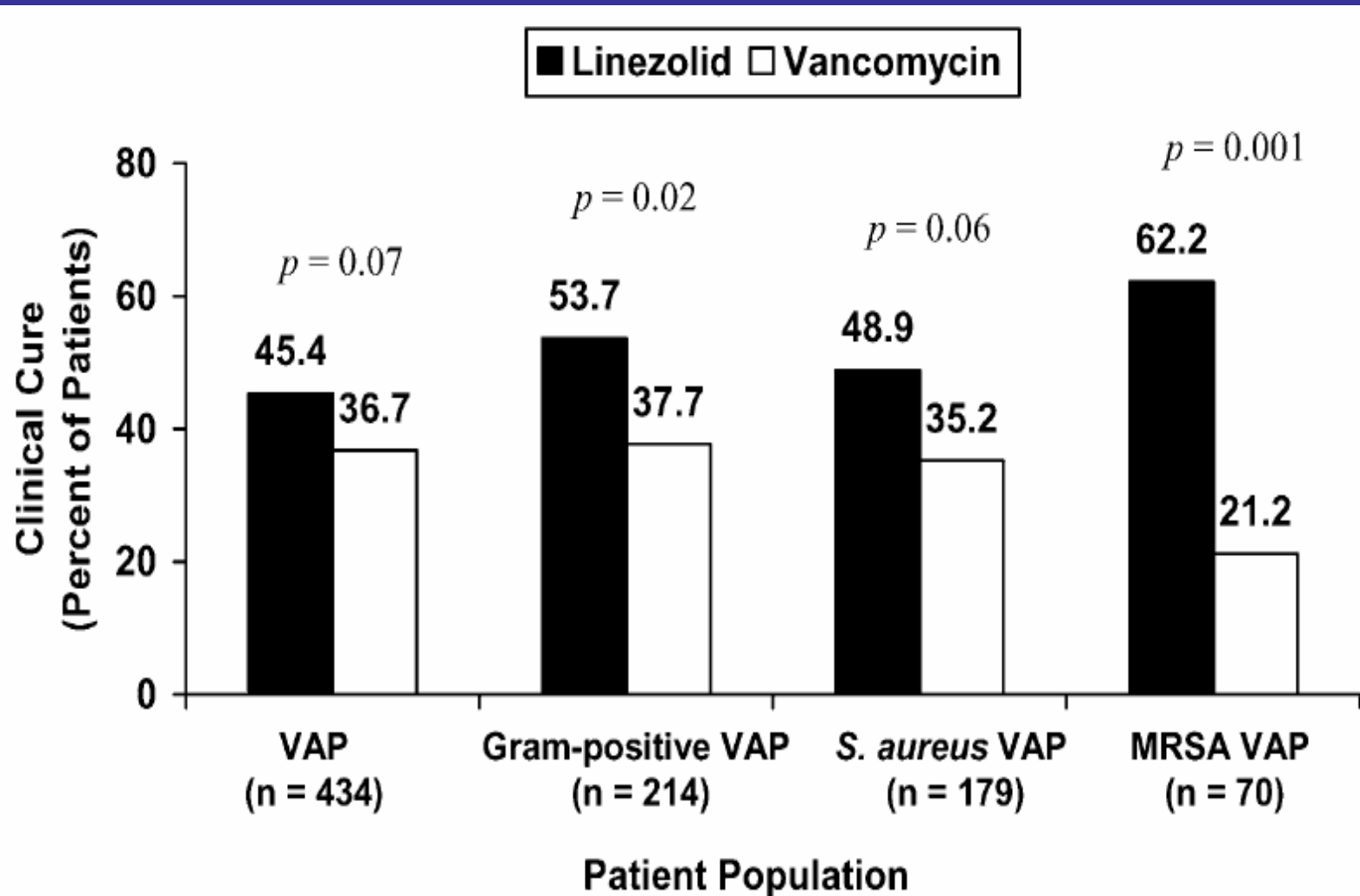
- Vankomisine dirençli *E. faecium* infeksiyonları
- *S. aureus*'a bağlı nozokomiyal pnömoni
- *S. aureus*'a, A ve B grubu streptokoklara bağlı deri ve deri yapıları infeksiyonları

Potansiyel İndikasyonlar

- Diyabetik ayak infeksiyonları
- Dekübitüs ülseri infeksiyonları
- Osteomyelit
- Menenjit
- Endokardit
- Sepsis
- Cerrahi infeksiyonlar

Gram-Pozitif Ventilatörle İlişkili Pnömonide Linezolid ve Vancomisin Karşılaştırması

Linezolid

Yan Etkiler

- İshal (en sık) %8 → %6.3
- Baş ağrısı
- Bulantı ve kusma
- Uykusuzluk
- Kabızlık
- Döküntü
- Ateş
- Trombositopeni, anemi, lökopeni (uzun süreli kullanımda)

Linezolid

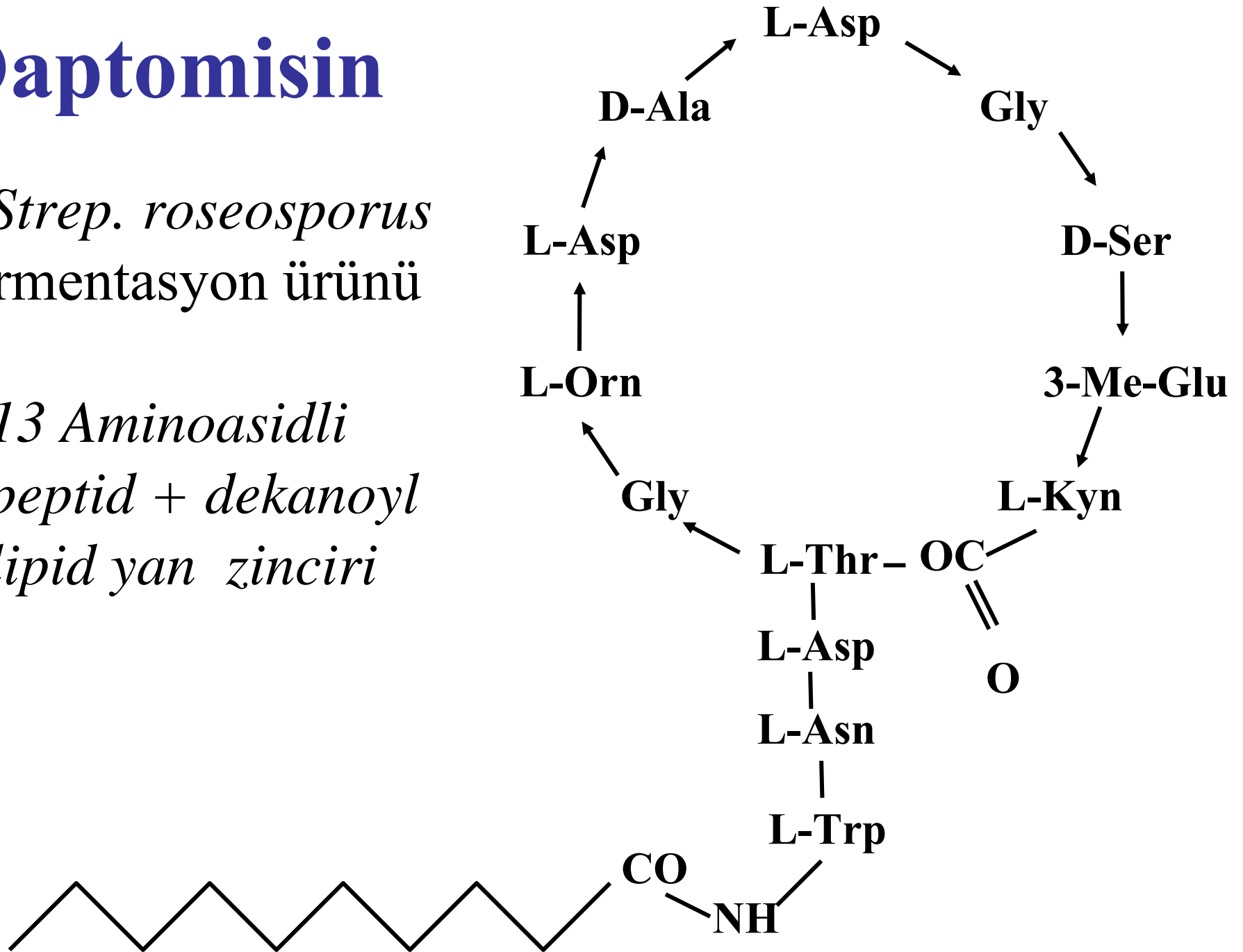
İlaç Etkileşimleri

Monoamin oksidaz inhibitörü (reversibl, nonselektif)

- Adrenerjik ajanlar:
  - ✓ Tiramin (eski peynir vb.)
  - ✓ Psödoefedrin
  - ✓ Fenilpropanolamin
- Serotonerjik ajanlar:
  - ✓ Dekstrometorfan

Daptomisin

- *Strep. roseosporus* fermentasyon ürünü
- 13 Aminoasidli peptid + dekanoyl lipid yan zinciri

Daptomisin

- Siklik lipopeptid
- Günde bir kez IV
- Gram-pozitif patojenlere in vitro hızlı bakterisid etkinlik
  - ✓ MSSA
  - ✓ MRSA
  - ✓ VRSA
  - ✓ PRSP
  - ✓ VRE

Daptomisin

Klinik Kullanım

- Komplike deri ve yumuşak doku infeksiyonları
- Stafilokok bakteriyemisi
- Stafilokoksik sağ kalp endokarditi
- (Pnömonide etkisiz)

Yan Etki

- Nadir

Direnç Gelişmesi

- Nadir (in vitro)

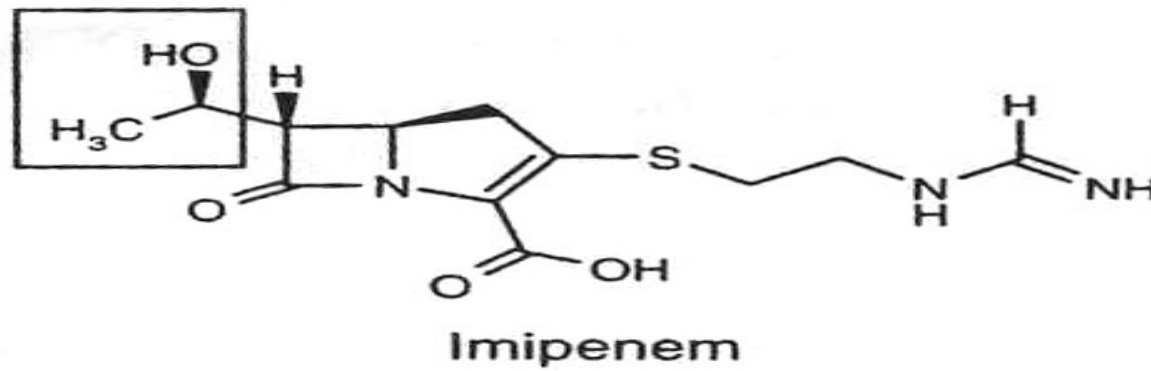
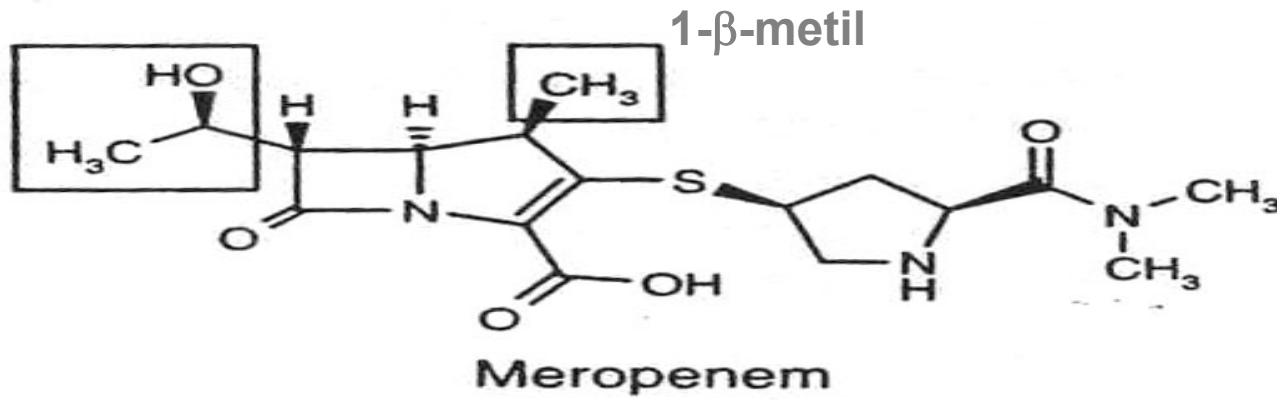
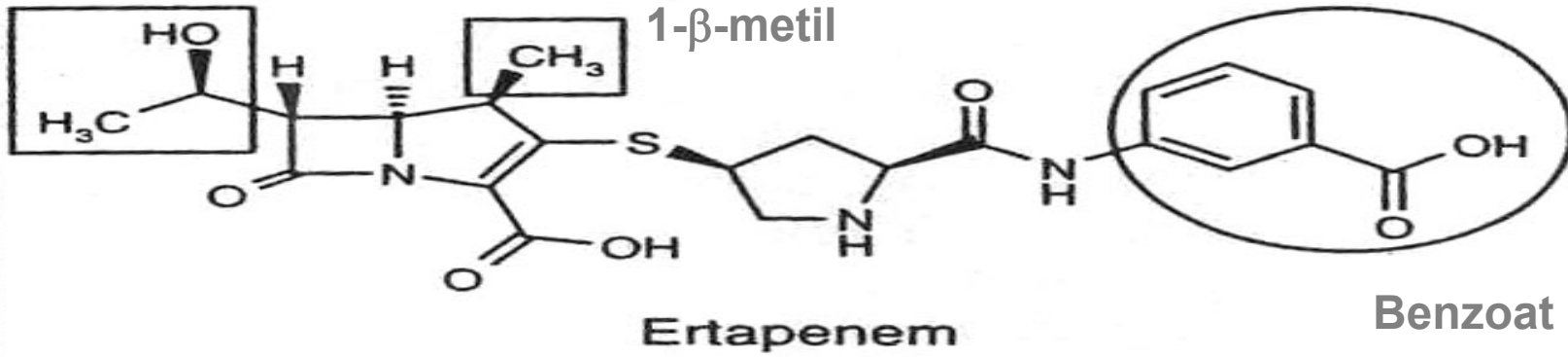

Tigesiklin: MIC₉₀ Değerleri

	<i>Tige-</i>	<i>Mino-</i>	<i>Tetra-</i>
<i>S. aureus</i>	0.5	1	>32
<i>Enterococci</i>	0.5	8	>32
<i>Pneumococci</i>	0.12	4	32
<i>E. coli minoR</i>	0.5	16	>32
<i>E. coli minoS</i>	0.5	0.5	2
<i>P. aeruginosa</i>	16	8	32
<i>B. fragilis</i>	2	0.5	4

6-hidroksimetil

Ertapenem: In vitro Etkinlik

MIC₉₀ (mg/l)

Bakteri	Ertapenem	İmipenem	Seftriakson	Sefepim	Pip/Tazo
<i>Escherichia coli</i>	0.03	0.5	0.25	0.25	128
<i>K. pneumoniae</i>	0.06	1	0.5	1	256
<i>Acinetobacter</i> spp.	16	16	128	64	256
<i>P. aeruginosa</i>	16	16	128	64	256
<i>Bacteroides fragilis</i>	2	0.5	>64	>64	4
<i>E. faecalis</i>	16	4	128	64	8
MSSA	0.25	0.12	4	4	2
KNS	16	2	32	16	8

Livermore D, et al. *Antimicrob Agents Chemother* 2001; 45:1860

Ertapenem

Farmakolojik Özellikler

- Proteine bağlanma %95
- Yarılanma ömrü 4 saat
- Başlıca böbrek yoluyla atılır
- %80 idrarla, %10 dışkıyla atılır
- Kreatinin klirensi <30 ml/dakika ise dozu yarılamak gerekir
- Hemodiyalizle %30'u uzaklaştırılır
- Diyaliz sonrası 150 mg ek doz vermek gerekir

Ertapenem Yan Etkiler

- İshal %5.5 -10.3
- Baş ağrısı %2.2-6.8
- Bulantı %3.1-8.5
- Tromboflebit (%3.7-7.1)
- Konvülsiyon olasılığı <%1
- ALT ve AST artışı %5-8

Ertapenem

Dozaj ve Tedavi Süreleri

- Günde bir kez 1 gr (IM / IV)
- IV: 30 dakika infüzyon
  - Serum fizyolojikle

Ertapenem

Klinik Kullanım

- Aerop-anaerop karma infeksiyonlar
- Karın içi ve pelvik infeksiyonlar
- Yumuşak doku ve kemik infeksiyonları
  - Diyabetik ayak infeksiyonları

Ertapenem

Klinik Kullanımının Olmadığı Durumlar

- *Pseudomonas aeruginosa* infeksiyonları
- *Acinetobacter* infeksiyonları
- MRSA infeksiyonları
- VRE infeksiyonları

Uzun Yarı Ömürlü Glikopeptidler

	<i>Oritavansin</i>	<i>Dalbavansin</i>
<i>Spektrum</i>	Gr+, VRE dahil	Gr+, VRE yok
<i>Mekanizma</i>	Klasik +	Klasik
<i>Bakterisid?</i>	Hızlı	Yavaş
<i>Yarı ömrü (gün)</i>	7-10	7

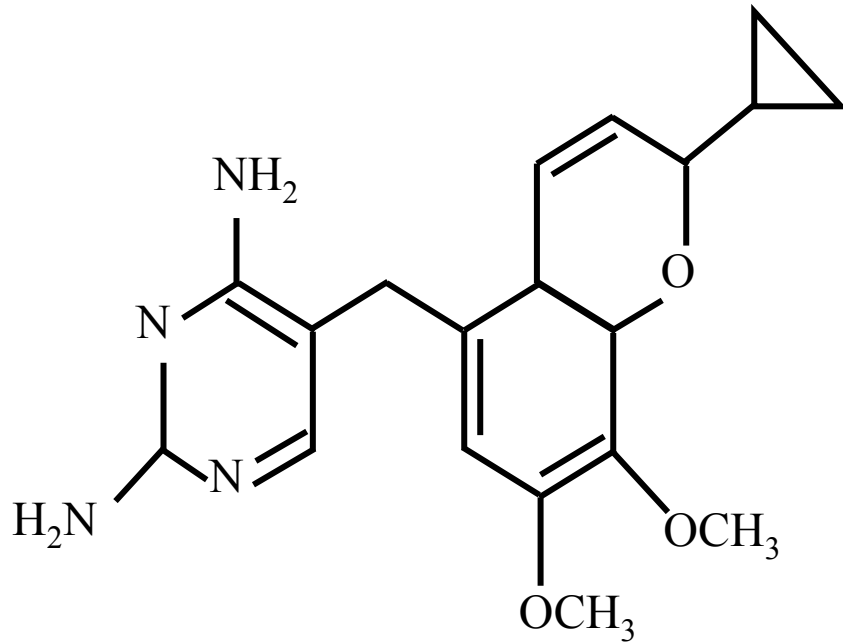
Oritavansin: In vitro Etkinlik

	<i>MIC₉₀, mg/L</i>		
	Oritavansin	Vankomisin	Teikoplanin
<i>MSSA</i>	4	2	4
<i>MRSA</i>	4	2	4
<i>VSE</i>	0.5	2	0.5
<i>VRE</i>	1	>256	4 - 64
<i>S. pneumo</i>	<0.03	0.12	<0.03

Seftobiprol medakaril

	<i>MIC₉₀ (mg/L)</i>
<i>MSSA</i>	0.5-1
<i>MRSA</i>	2
<i>E. faecium</i>	8
<i>E. faecalis</i>	0.25-0.5
<i>Pneumo PenS</i>	0.015
<i>Pneumo PenI</i>	0.25
<i>Pneumo PenR</i>	0.5

Iclaprim (AR-100)

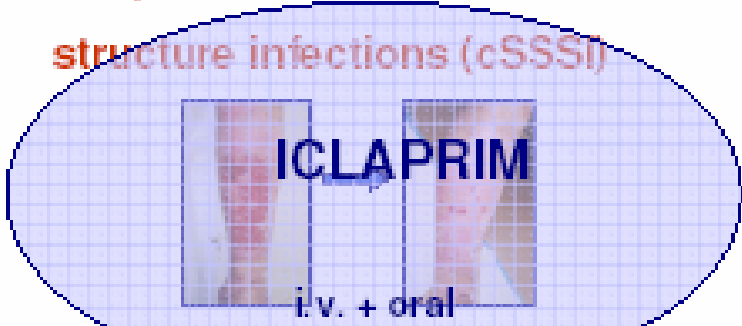
- Dihidrofolat redüktaz inhibitorü
- Anti Gr + & Gr-
- Gr+'lere trimetoprimden 8 kez daha aktif (pnömokoklar dahil)
- Düşük düzey trim R yener (Gr+'lerde)

Introducing iclaprim

Serious Gram-positive infections (incl. MRSA)

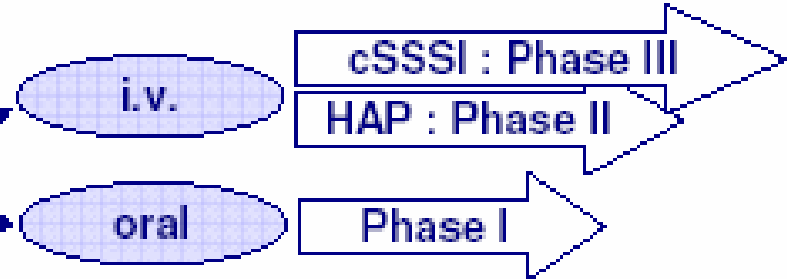
- **complicated skin and skin structure infections (cSSSI)**

• hospital pneumonia (HAP/VAP)

- ✓ NCE with broad spectrum of activity
- ✓ Potent activity against resistant bacteria
- ✓ Rapid "killing action" on bacteria
- ✓ Low propensity for development of resistance
- ✓ High distribution in tissues and organs
- ✓ Safe and well-tolerated
- ✓ Strong IP estate

Potentially, two formulations:

“Developing new antibiotics without some control over their use and abuse is like providing your alcoholic patient with a finer brandy.”

Maki D

Son Sözü Hep Mikroplar Söyler

"The microbe always has the last word."

LOUIS PASTEUR (1822-1895)